

فصلنامه مطالعات بین‌المللی

سال سیزدهم، شماره ۴، بهار ۱۳۹۶

♦ صاحب امتیاز

و مدیر مسئول:

مهدی ذاکریان / دانشکده حقوق و علوم سیاسی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات - ایران

♦ سردبیر:

محمود منشی‌پوری / دانشگاه ایالتی سان‌فرانسیسکو - آمریکا

♦ رییس هیئت تحریریه: الکساندر نوپس / دانشکده حقوق دانشگاه آزاد آمستردام - هلند

♦ اعضای هیئت تحریریه:

طلال العمادی	دانشکده حقوق دانشگاه قطر - قطر
عبداللهی احمد النعیم	دانشکده حقوق دانشگاه اموری - آمریکا
ارشین ادیب مقدم	دانشکده مطالعات شرقی و افریقایی دانشگاه لندن - بریتانیا
سید جواد امام‌جمعه‌زاده	گروه علوم سیاسی دانشگاه اصفهان - ایران
رینالد اوتنهوف	دانشکده حقوق دانشگاه نانت - فرانسه
داوود باوند	وزارت امور خارجه (۶۱-۱۳۴۴) - ایران
شریف بسیونی	مؤسسه حقوق بشر دانشگاه دوپل شیکاگو - آمریکا
ویلیام بورک وایت	دانشکده حقوق دانشگاه پنسیلوانیا - آمریکا
مولود بومگار	دانشگاه پیکاردی - ژول ورن - فرانسه
علیرضا بهشتی	دانشگاه تربیت مدرس - ایران
امانوئل دکو	دانشگاه پاریس ۲ - فرانسه
احمد سیف‌الدوله	رایزن کمیته ضد تروریسم شورای امنیت سازمان ملل متحد
ویلیام شاباس	دانشگاه میدلسکس - بریتانیا
محمد شریف	دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه - ایران
مهدی علیخانی	دانشگاه آزاد اسلامی - ایران
مهران کامروا	دانشگاه جورج تاون (شعبه دوحه) - آمریکا
مارک گیبینی	دانشگاه کارولینای شمالی، اشویل - آمریکا
فلاویا لاتانزی	دانشگاه رم ۳ - ایتالیا
سید مصطفی محقق داماد	دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی - ایران
دیتریش یونگ	دانشگاه دانمارک جنوبی - دانمارک

صفحه آرای:

انتشارات خرسندی

طرح جلد:

مجتبی طاهری

نشانی:

فصلنامه مطالعات بین‌المللی ISJ یک نشریه خصوصی و مستقل است. امور فصلنامه از طریق نشانی الکترونیکی انجام می‌شود.

شبکه جهان گستر:

www.isjq.net

نشانی الکترونیکی:

info@isjq.net

چاپ:

تهران، انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان لبافی‌نژاد، نرسیده به

خیابان دانشگاه، پلاک ۱۷۴، واحد ۲، انتشارات خرسندی

تلفن: ۵-۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵-۶۶۴۹۰۵۸۴

تک‌شماره:

€ 15 - ۱۵۰۰۰ ریال

فصلنامه مطالعات بین‌المللی (ISJ) برپایه نامه شماره ۱۲۴/۳۸۰۲ مورخ ۱۳۸۳/۳/۱۸ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با روش پژوهشی، آموزشی به زبان پارسی - انگلیسی در گستره بین‌المللی چاپ و پخش می‌گردد. این فصلنامه علاقه‌مند است نوشتارهای علمی - پژوهشی را با شرایط زیر به چاپ برساند:

۱. نگارنده دارای جایگاه برجسته علمی در کشور و شناخته‌شده در خارج از کشور باشد؛
۲. چکیده پارسی و انگلیسی (۲۰۰ کلمه) دربرگیرنده موضوع بحث، روش تحقیق و مهم‌ترین نتیجه‌گیری.
۳. رفرنس‌دهی به منابع در داخل متن به صورت (نام مؤلف، سال انتشار: شماره صفحه) می‌باشد.
۴. در پایان، فهرست الفبایی منابع مورد استفاده پارسی و لاتین به انگلیسی نوشته شود و در انتهای عنوان کتاب یا مقاله کلمه Persian افزوده شود. شیوه‌نامه رفرنس‌دهی در بخش انگلیسی مجله آمده است.
۵. مشخصات نویسنده یا نویسندگان شامل نام و نام خانوادگی، مرتبه علمی، نام دانشگاه یا سازمان، نشانی، شماره تلفن، پست الکترونیک در صفحه‌ای جداگانه ذکر شود.
۶. چاپ نوشتارها در فصلنامه، منوط به تأیید دو داور است و در صورت بروز اختلاف نظر در داوری، یا عدم پاسخ، مقاله برای داور سوم ارسال می‌شود. تصمیم‌گیری نهایی با مدیر مسئول و سردبیر است.
۷. محتوای نوشتارها دیدگاه‌های نویسندگان آن است و بیانگر تأیید یا رد آن از سوی فصلنامه نیست. فصلنامه در اصلاح و ویرایش نوشتارهای پذیرفته‌شده آزاد است.
۸. بابت چاپ نوشتارها در فصلنامه از نویسندگان هزینه‌ای دریافت نمی‌گردد. نویسندگان تنها بایستی هزینه‌های اشتراک اعلام شده برای شماره‌ای که مقاله آنها چاپ می‌شود و شماره‌های پیشین را پرداخت نمایند.
۹. در صورت ارایه نوشتار به نشریه‌ای دیگر، پیگیری آن در این فصلنامه متوقف می‌شود.

♦ هیئت مشاوران بین‌المللی

دکتر عبداللہی احمد النعیم / دانشگاه اموری - آمریکا
دکتر ارشین ادیب مقدم / دانشگاه لندن - بریتانیا
دکتر آن - ماری اسلاوتر / دانشگاه پرینستون - آمریکا
دکتر داوود باوند / بازنشسته وزارت امور خارجه - ایران
دکتر شریف بسیونی / دانشگاه دوپل شیکاگو - آمریکا
دکتر پائولو بنویتی / دانشگاه رم ۳ - ایتالیا
دکتر ویلیام بورک وایت / دانشگاه پنسیلوانیا - آمریکا
دکتر مولود بومگار / دانشگاه پیکاردی - فرانسه
دکتر سیمون پیترمن / دانشگاه لیژ - بلژیک
دکتر رامش تاکور / دانشگاه سازمان ملل متحد - ژاپن
دکتر امانوئل دکو / دانشگاه پاریس ۲ - فرانسه
دکتر مهدی ذاکریان / دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات - ایران
دکتر ویلیام شاباس / دانشگاه میدلسکس - بریتانیا
دکتر عمر شالقانی / دانشگاه امریکایی قاهره - مصر
دکتر محمد جواد ظریف / دانشکده وزارت امور خارجه - ایران
دکتر مهرداد عمادی / پژوهشگر اقتصاد سیاسی بین‌الملل - بریتانیا
دکتر مهران کامروا / دانشگاه جورج تاون (شعبه دوحه) - آمریکا
دکتر نوربرتو کنسانی / دانشگاه لاپلاتا - آرژانتین
دکتر مارک گیبینی / دانشگاه کارولینای شمالی، اشویل - آمریکا
دکتر فلاویا لاتانزی / دانشگاه رم ۳ - ایتالیا
آیت‌الله دکتر سید مصطفی محقق داماد / دانشگاه شهید بهشتی - ایران
دکتر پیروز مجتهدزاده / دانشگاه تربیت مدرس - ایران
دکتر محمود منشی‌پوری / دانشگاه ایالتی سان‌فرانسیسکو - آمریکا
دکتر الکساندر نوپس / دانشگاه اوترخت - هلند
دکتر دیتریش یونگ / استاد دانشگاه دانمارک جنوبی - دانمارک

فصلنامه مطالعات بین‌المللی (ISJ) برپایه نامه شماره ۳/۴۶۸۷ مورخ ۱۳۸۵/۵/۱۶ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یک فصلنامه علمی - ترویجی است. این فصلنامه در سایت‌های این مجله در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ISC ثبت و نمایه می‌شود. این پایگاه مرجع تعیین اعتبار علمی - پژوهشی مجله‌های داخلی می‌باشد.

■ فهرست مطالب

● نوشتارها

- سیاست عذرخواهی: زنان در چارچوب پیچیدگی‌های منطقه‌ای /
اوجانگ کیم، دکتر/ابراهیم متقی ۱
- دلایل اصلی استقرار نظامی روسیه در سوریه /
دکتر نیکلای کوزانوف ۲۱
- ما سایر اسپارته‌ها: شرق شناسی، فراسوی، و دشمن "دیگر" /
دکتر ارشین/ادیب مقدم ۳۹
- شناخت افغانستان/
دکتر پیروز مجتهد زاده ۶۳
- از کنگره وین ۱۸۱۵ تا توافق وین ۲۰۱۵: برجام دستاوردی برای صلح جهانی /
دکتر مهدی ذاکریان ۷۷

سیاست عذرخواهی: زنان در چارچوب پیچیدگی‌های منطقه‌ای

اوجانگ کیم، دکتر / ابراهیم متقی

دولت ژاپن در طول دوران استعمارگری خود سیستمی غیراخلاقی را تاسیس کرد که زنان در آن برای سوءاستفاده‌های جنسی به خدمت گرفته می‌شدند. در نتیجه آن، حدود ۲۰۰,۰۰۰ زن مورد آزار سربازان ژاپنی قرار گرفتند. در تلاش برای حل مسئله بین قربانیان و متخلفان در طول جنگ جهانی دوم، راهکارهای عدالت‌خواهان‌های همچون برگزاری نشست‌های مشترک حل و فصل، شکایت در دادگاه‌ها و جبران غرامت بدون حصول نتایج ملموسی پیشنهاد شده است. با این وجود، دولت ژاپن به رغم اذعان نظامیان خود به جنایات منتسب، حاضر به عذرخواهی رسمی همراه با تخصیص یک صندوق مالی دولتی برای توان نشده است. پرسش پژوهشی این مقاله آن است که چرا دولت ژاپن حاضر به پوزش رسمی از این زنان و دولت‌های متبوع‌شان برای جنایات جنگی انجام داده نشده است. این مقاله سه عامل موثر اصلی در عدم عذرخواهی این کشور که عبارتند از ایدئولوژی دولتی، فرهنگ اجتماعی و عناصر سیاسی که ریشه‌ای عمیق در سیاست‌های منطقه‌ای در شرق آسیا دارند را بررسی می‌کند. همچنین، "سیاست‌های عذرخواهی" ژاپن در مورد زنان مورد تعرض را در چارچوب منطقه‌ای شامل پیچیدگی‌های ساختاری، اجتماعی و ژئوپولیتیکی که قابل مصالحه نبوده‌اند را تحقیق و ارایه می‌نماید.

کلید واژگان: زنان برده جنسی، سیاست‌های عذرخواهی، ژئوپولیتیک، شرق آسیا، حقوق زنان.

دلایل اصلی استقرار نظامی روسیه در سوریه

دکتر نیکلای کوزانوف

استقرار نظامی روسیه در سوریه به عنوان هدف اصلی دیپلماسی مسکو نیست، بلکه به عنوان ابزار آن محسوب می‌گردد. همچنین نشان دادن تلاش‌های روسیه در کشور به عنوان نتیجه بازی "مرغ" میان مسکو و غرب یک اشتباه جدی است. مسکو در حال انجام نوع دیگری از بازی که به عنوان "ژئواستراتژیک پوکر" است، که در آن رژیم اسد به طور منطقی جایزه اصلی روسیه در نظر گرفته می‌شود. این امکان به روس‌ها اجازه می‌دهد تا بر وضعیت روی زمین نفوذ کنند و اهمیت خود را در عرصه بین‌المللی به عنوان یکی از بازیکنانی که بدون آنها مسئله سوریه نمی‌تواند حل شود، نشان دهند. با افزایش حمایت نظامی دولت سوریه، مقامات روسی به سادگی سرمایه خود را افزایش دادند و در حال حاضر شروع به بر ملا کردن دست خود کرده‌اند. آخرین تحولات نیز نشان می‌دهد که موضع روسیه در سوریه توسط فعل و انفعال عوامل پیچیده که در میان نگرانی‌های امنیتی در حال رشد هستند، تعیین می‌شود. کرملین نگران است که سقوط اسد به ناچار اسلام‌گرایان رادیکال را به قدرت در سوریه برساند. این، به نوبه خود منجر به بی‌ثباتی بیشتر اوضاع در خاورمیانه و همچنین مناطق مسلمان روسیه می‌شود. در عین حال این که مسکو از فشار اسد به عنوان یک فرد پشتیبانی نمی‌کند. در مقابل، کرملین امکان سوریه بدون اسد را می‌پذیرد و همچنین تماس روسیه با مخالفان سوریه نیز نشان می‌دهد که مسکو به امکان گفت و شنود باز است. در سپتامبر ۲۰۱۵، در آستانه حرکات چشمگیر نظامی روسیه کرملین در مقابل رژیم اسد که در آستانه سقوط بود، احساس ترس کرد. طبق ارزیابی‌ها، سطح موجود کمک‌های نظامی و فنی و مالی روسیه به رژیم سوریه و تنها عذاب آن را طولانی‌تر می‌کند و نمی‌تواند سوریه را نجات دهد. مسکو نمی‌تواند استطاعت از دست دادن سرمایه خود در خاور میانه

را ندارد. مداخله روسیه انتخابی بین "بد" و "بدتر" بود: یا هزینه عملیات نظامی برای حمایت از اسد را به گردن بگیرد و یا بامداخله نکردن فروپاشی قدرت اسد را نظاره کند. بخشی از این انگیزه رهبری روسیه نیز با درک آنچه که در لیبی و عراق اتفاق افتاده بود شکل گرفت که در آن نتیجه‌ای را از نابودی کامل رژیم‌های قدیمی حاصل نشده بود. روسیه نمی‌خواست نظاره‌گر چیزی شبیه این اتفاقات در سوریه باشد، و از دیدگاه کرملین، ممکن است که سوریه تبدیل به یکی دیگر از منابع منطقه‌ای بی‌ثبات و جهادی شود.

کلید واژگان: سوریه، جنگ، روسیه، ژئواستراتژی، بشار اسد، خاورمیانه، کرملین، حکومت دمشق، تروریسم.

ما سایر اسپارته‌ها: شرق شناسی، فراسوی، و دشمن "دیگر"

دکتر/رئیسین ادیب مقدم

این مقاله نگاهی به تصاویر دشمنان در شرق و غرب و اختراعات تاریخی آنها دارد. با اتصال خواننده به مشکلات فعلی "منع مسلمانان"، این مقاله خواننده را از طریق رابطه قدرت و دانش با تاکید خاص بر گفتمان شرق شناسی و فراسوی راهنمایی می‌کند. این نوع گفتمان عطف به گذشته دارد، نه تنها به دلیل محتوای ایدئولوژیک آن، بلکه در واقع عطف به گذشته کاملاً به‌طور مستقیم است. بالاتر از هر چیز دیگری، این ایده که تفاوت‌های نامربوط بین فرهنگ و حتی انسان‌ها وجود دارد، به سادگی غلط است. این نیاز به شناسایی ما در مخالفت با دیگران باید مقاومت شود، زیرا اولاً قطب‌بندی نادرستی است، و ثانیاً چون چشم‌انداز گفتگو و صلح پایدار را نفی می‌کند.

کلید واژگان: مسلمانان، شرق شناسی، دیگر، فراسوی، جمع.

شناخت افغانستان

دکتر پیروز مجتهد زاده

مبارزه علیه تروریسم، آنگونه که به صورت سنگ زیربنای سیاست‌های جهانی دولت‌های محافظه کار ایالات متحده در آمده است، به گونه روز افزونی در افغانستان بی‌تأثیر می‌شود. با نتایج هراسناکی در زمینه سرایت آن به ماورای مرزهای آن کشور، خصوصاً پاکستان. این مبارزه اجتناب‌ناپذیر علیه تروریسم در افغانستان غرب را مستقیماً رو در روی لانه اصلی تروریسم قرار داد، جایی که سی‌ای‌ای "مدرسه"های تعلیم دهنده وهابی‌گری تند و خشن را در آغاز کار به کمک داوطلبانه دولت (اول) نواز شریف در پاکستان بنا کرد. آل سعود عربستان و آل نهیان امارات متحده عربی در برنامه‌های شیطانی اواخر دهه ۱۹۹۰ خود به این نتیجه رسیدند که باید برای افغانستان یک تاریخ ملی تعریف کنند بر اساس زمینه‌های استعماری که استعمار بریتانیا در ژئوپولیتیک "بازی بزرگ" با روسیه در قرن نوزدهم فراهم آورده بود. این گونه آنها با سرهم کردن سرزمین‌های جدا کرده از امپراتوری پارس آن دوران، "کشور" افغانستان را اختراع کردند. این روند کشور سازی در افغانستان اگرچه به سود اهداف استعماری آن دوران، هرگز نتوانسته است به واقعیت مربوط به تشکیل آیکونوگرافیک مربوط به ملت سازی و کشور سازی بپیوندد. مشکلات این ساختار کشوری نا متوازن طبیعتاً اجازه نمی‌دهد که نا به کاری‌های مربوط به پروسه سرهم کردن یک کشور علاج شود. برای یافتن چاره این مشکلات، افغانستان نیازمند توجه به مشکلات موجود در ساختار کشوری خود است از راه شناختن نیروهای گریز از مرکزی است که اقوام مختلف را از هم دور می‌رانند و گونه‌ای از هماوردی‌ها را میان آنها بیابد که به کشور یکپارچه افغانستان معنی دهد. بهترین شیوه حصول این نتیجه در دنیای کنونی را شاید بتوان در یک ساختار واقعی فدرالیده در آن کشور جست و جو کرد.

کلید واژگان: افغانستان، بریتانیا، ایران، دولت سازی، ملت سازی، آمریکا، طالبان،

تروریسم، جنگ، کابل، امنیت.

از کنگره وین ۱۸۱۵ تا توافق وین ۲۰۱۵: برجام دستاوردی برای صلح جهانی

دکتر مهدی ذاکریان

تاریخ روابط بین‌الملل بیانگر آن است که کشورها در رویارویی با بحران‌ها، خطاهای فراوانی داشته‌اند. بیشتر تصمیمات کشورها منجر به فاجعه‌های بزرگ برای جامعه بین‌المللی شد. این مقاله با بهره‌گیری از نظریه جامعه بین‌المللی تمرکز صرف کشورها بر جنگ، مخاصمات، محاصره و تحریم را ناکارآمد دانسته و گفت‌وگوهای برجام را دستاورد همکاری و قدرت می‌داند. بهره‌گیری از زور در مقابل عراق و افغانستان نتیجه‌ای جز رشد تروریسم نداشت. حال آنکه گفت‌وگو و اعطای نقش مثبت به یک بازیگر بین‌المللی می‌تواند به آن کشور برای همکاری با جامعه بین‌المللی کمک کند. نتیجه این امر صلح پایدار خواهد بود. موافقتنامه وین همانند کنگره وین یک عصر نوینی در روابط بین‌الملل به وجود خواهد آورد. این عصر نوین مبتنی بر گفت‌وگو، همکاری، توجه به اصول حقوق بین‌الملل و رعایت مصالح قدرت‌های بزرگ خواهد بود. به باور نگارنده همین امر سبب می‌شود تا امنیت بین‌المللی و صلح تا زمانی که بازیگران از برجام حمایت کنند پایدار بماند.

کلید واژگان: برجام، ایران، آمریکا، کنگره وین، اتحادیه اروپا، صلح، امنیت.

فرم اشتراک فصلنامه مطالعات بین‌المللی

☒ آری! بدین وسیله درخواست اشتراک: ☐ یک سال ☐ دو سال

فصلنامه مطالعات بین‌المللی را ارایه می‌نمایم.

نام و نام خانوادگی:..... تحصیلات:.....

نشانی:.....

تلفن:.....

حرفه:..... نشانی الکترونیکی:.....

امضا

از شماره..... ارسال شود.

یک سال (۴ شماره) ایران: ۱۳۰۰۰۰۰ ریال

دو سال (۸ شماره) ایران: ۲۵۰۰۰۰۰ ریال

یک سال (۴ شماره) خارج از کشور

افراد: ۱۰۰ یورو نهادها: ۲۰۰ یورو

دو سال (۸ شماره) خارج از کشور

افراد: ۱۸۰ یورو نهادها: ۳۵۰ یورو

خواهشمندیم پس از پر کردن فرم بالا و واریز هزینه اشتراک به حساب سیبا ۰۱۰۵۴۳۴۳۲۴۰۰۸ بانک ملی، یا به شماره کارت ۶۰۳۷۹۹۱۱۹۹۵۲۹۶۴۹ برای کارت به کارت به نام فصلنامه مطالعات بین‌المللی (ISJ)، و یا برای مشترکین خارج از کشور به حساب ارزی شماره ۱۴۴/۶۰۳۴۳ کد (Swift code REFAIRTHA۱۴۴) کپی فیش بانکی را به info@isjq.net ایمیل نمایید.

♦ امتیاز ویژه مشترکین گرامی

✓ آگاهی از برگزاری کنفرانس‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در موضوع حقوق، علوم سیاسی و روابط بین‌الملل؛

✓ آگاهی از کارگاه‌های آموزشی و تخصصی؛

✓ دریافت رایگان بک شماره از فایل الکترونیکی مجله در صورت تمدید اشتراک؛

✓ حق دسترسی الکترونیکی رایگان به سایت مجله؛

✓ حق رأی در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های مجله؛

